

Celem projektu jest zbadanie metod i procedur stosowanych w ocenie efektywności – procesie ewaluacji – skuteczności jawnych polityk i programów antyterrorystycznych (rozumianych zarówno jako działania kontrterrorystyczne (w jęz. ang. CT) jak i określane jako prewencja i działanie przeciwko ekstremistom posługującym się przemocą (w jęz. ang. PCVE) w Belgii i Holandii, Francji i Hiszpanii. Po pierwsze, zespół badawczy zamierza zbadać czy procedury ewaluacyjne są w ogóle stosowane w poszczególnych działaniach antyterrorystycznych, następnie dokonać analizy porównawczej metod i procedur używanych w każdym z badanych krajów by wykryć możliwe podobieństwa, różnice i wzorce w zakresie ewaluacji działań antyterrorystycznych w wybranych państwach.

W każdym z wybranych państw poziom zagrożenia terrorystycznego określa się dziś jako znaczący, państwa te są zagrożone działalnością terrorystyczną różnych grup i sieci terrorystycznych o profilu przede wszystkim dżihadystycznym i skrajnie prawicowym. Zagrożenia te biorą swoją specyfikę z sytuacji międzynarodowej zaistniałej po zamachu z 11 września 2001 r., w 2004 r. i w 2005 r. w Europie Zachodniej doszło do dwóch znaczących zamachów terrorystycznych: w Madrycie i Londynie. W 2005 r. Unia Europejska przedstawiła swą Strategię Antyterrorystyczną opartą o cztery filary: zapobiegaj, chroń, ścigaj i reaguj. Każde państwo wybrane do badania w minionych latach rozwijało intensywnie działania i zdolności antyterrorystyczne w odpowiedzi na rosące zagrożenie terroryzmem. Współpraca bilateralna i multilateralna jest istotnym elementem zwalczania terroryzmu, ważną rolę odgrywa także współpraca państw zrzeszonych w organizacjach międzynarodowych, dlatego też istotnym jest sprawdzenie, czy aktywność Unii Europejskiej w zakresie polityk antyterrorystycznych miała wpływ na działania jej państw członkowskich. Dlatego też analiza obejmuje okres piętnastu lat między 2005 – 2020.

Badania będą oparte o metodę komparatystyczną, mającą na celu wykrycie podobieństw, różnic oraz możliwych wzorców w obszarze przedmiotowym badania oraz ustalenie zmiennych wpływających na ocenę obecnych i rozwijanych polityk w obszarze. Dane będą zbierane w oparciu o kompilację kilku metod, technik i narzędzi badawczych: ciągłą analizę dostępnych materiałów pisemnych – literatury przedmiotu (dostępne dokumenty i publikacje) w obszarze; wywiady swobodne przeprowadzone z ekspertami w obszarze CT i PCVE (co najmniej dwudziestu – po pięciu z każdego państwa); wywiad kwestionariuszowy (ankietę pisemną) przeprowadzoną wśród co najmniej sześćdziesięciu pracowników organizacji rządowych i pozarządowych zaangażowanych w procedury ewaluacyjne działań antyterrorystycznych (próba celowa, co najmniej piętnastu w każdym z badanych państw). Zebrane dane jakościowe i ilościowe zostaną poddane analizie przy użyciu narzędzi statystycznych.

Badania naukowe w obszarze procedur ewaluacyjnych działań antyterrorystycznych podejmowanych przez państwa europejskie znajdują się w początkowej fazie swojego rozwoju. Problem ten staje się coraz bardziej istotnym zagadnieniem w obrębie studiów nad terroryzmem. W chwili obecnej istnieje zaledwie kilkadziesiąt publikacji naukowych dotyczących różnych kwestii związanych z tą problematyką. Nasz zespół chce rozwinąć stosowną metodologię badawczą, poddać analizie dostępne dokumenty i publikacje, przeprowadzić badania kwestionariuszowe i wywiady oraz poddać weryfikacji stawiane hipotezy, tworząc w ten sposób zupełnie nową wiedzę w badanym obszarze, a nie dokonać syntezy już istniejącej. Efekt naukowy, w postaci raportu z badań (w języku polskim i angielskim) dostępny w Internecie, artykułu opublikowanego w międzynarodowym czasopiśmie naukowym (w jęz. angielskim) i monografii naukowej (w języku angielskim) co powinno znacząco wpłynąć na stan badań w omawianej dziedzinie.